

En Samtale

om

Kvindens retslige Stilling.

„Lovene er skrevet af Manden og for Manden. Det nytter ikke at lukke Øjnene for dette. Og det er naturligt, at Lovene er partiske, naar kun han, den ene Halvdel af Menneskeheden, har skrevet dem“.

„Men naar denne ene Halvdel af Menneskeheden i Aarhundreder har skrevet Love, maa den vel have faaet saa megen Indsigt og Øvelse i denne Kunst, at den kan undvære den anden Halvdels Assistance“.

„Det kommer an paa, hvad Slags Indsigt og Øvelse, Du mener. Der er noget moralsk nedbrydende for Manden i, at han alene styrer det hele, saavel hvad der angaar ham som hende. Han maa derigennem komme til at stille hende noget lavere som Menneske betragtet, end han stiller sig selv, og dette influerer paa Lovene, han skal skrive. Disse trænger derfor i høj Grad til at renses for moralsk nedbrydende Ukrudt“.

„Naa, og saa skal vi være Lugekonerne?“

„Ja, naturligvis“.

„Men det vilde næppe falde os naturligt. Madam Terkelsen, som har luget for mig i mange Aar, er brilliant til sin Gerning. Men min Kogekone vilde det vist ikke nytte at sende ned i Haven at luge. Saa kunde jeg saamænd lige saa godt gøre det selv“.

„Du og Kogekonen kan lære det, naar I giver jer Tid dertil og vil det alvorligt; men da det er meget vanskeligere at lære at luge Love end Haver, er der ingen Tid at spille for Kvinderne. Vi vil faa meget at kæmpe med i Begyndelsen, gøre meget forkert, undertiden komme til at rykke det op med Rod, som skulde være bleven staaende. Ganske som uerfarne Lugekoner kan bære sig ad; men én Gang naar vi nok op paa Siden af Manden, og vil da blive ham en uvurderlig Støtte og Medhjælper“.

„Og tror Du virkelig et eneste Øjeblik, at Manden vil sætte Pris paa den Art af Støtte og Medhjælp?“

„Ja, den Mand, der udvikler sig under Samarbejdet med Kvinden, vil gøre det. Lad Samværet og Samarbejdet mellem dem begynde som Børn, i deres fælles Skoler, hvor de stilles fuldstændig lige, hvor den alvorlige Mening med deres Arbejde indprentes hende som den indprentes ham, og hvor det samme Ansvar bliver lagt paa hendes som paa hans Skuldre. Dette vil gøre, at han faar Øje paa Mennesket i hende først, derefter paa Kvinden, det vil udvikle Kammeratskabsforholdet

mellem dem, og af sin jævnbyrdige modtager man med Glæde Støtte og Medhjælp“.

„Men naar vi nu allesammen giver os til at skrive Love o. s. v., hvem skal saa passe den Gerning, vi før tog Vare paa?“

„Sidder alle Mænd og skriver Love? Jeg tænker, at Skorstensfejerer passer sine Skorstene og Bageren sine Brød, og saaledes vil Kvinderne ogsaa gøre. Vi skal blot alle have Adgang, Retten til at være, hvad vi vil og føler Kald til, for at ingen Kræfter skal gaa til Spilde, som kunde komme Samfundet til Nytte. Og jeg mener, at uhyre meget ligger brak, fordi Kvinden ikke er med til at raade og handle, og uhyre meget kunde gøres bedre, om Mand og Kvinde arbejdede Haand i Haand“.

„Det gør vi jo allerede. Min Mand passer sit, jeg mit, men det er da for vort fælles Hjem, vi arbejder, altsaa Haand i Haand“.

„Hvad er dit?“

„Mit Hjem, mine Børn, mine Folk. Jeg er jo da hans ægteviiede Hustru“.

„Netop derfor er det jo ikke dit, men hans. Var der intet Ægteskab mellem eder, var Børnene dine, Hjemmet dit og Folkene dine. Som Hustru er Du noget, der hører Manden til, intet andet“.

„Bevis mig det“.

„Der, hvor din Mand ønsker at bo, maa Du ogsaa være, hvis Du vil vedblive at være hans Hustru, men ikke omvendt, altsaa Hjemmet er hans. Hvis din Mand faar Lyst til at sende Børnene til Østasien, saa kan det ske uden dit Samtykke. Hvis Du fandt paa det samme, men han ikke samtykkede, saa blev de roligt, hvor de var. Hvis han ønsker, at Husjomfruen skal administrere, saa bliver det hende, men vil Du sige Husjomfruen op, behøver Jomfruen ikke at tage sig af denne Opsigelse, hvis din Mand ikke giver sit Bifald til, at hun kommer bort, thi Du er juridisk set en uvedkommende Person“.

„Ikke helt med Hensyn til Hjemmet. Dets Belliggenhed bestemmer han, og jeg skal altsaa blive dér, om jeg vil vedblive at være hans Hustru; men hvis han nu ønskede mig et andet Sted hen, vilde „sige mig op til den første“, saa er Hjemmet dög for saa vidt mit, at han ikke kan røkke mig ud af Stedet, naar jeg ikke vil gaa frivilligt“.

„Ja, her ser det jo virkelig ud, som om Loven støttede Dig. Men læn Dig ikke for trygt til denne Støtte, thi den har intet Fodstykke at staa paa, den svæver i Luften. Du hørte jo før, at han kunde tømme Hjemmet for Børn ved at sende dem bort, hvorhen han lystede, at han kunde sige Folkene op, ganske som han behagede, naar dertil kommer, at Loven ikke foreskriver et Minimum, han ikke maa gaa under af Husholdningspenge og Paaklædningspenge til Hustruen, naar